

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Házhoz hordva 80 fill.
Vidékre postán 1.40 k.
Egyesszám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentiméterny
hirdetési á 8 fillér. Gyáro
sok, kereskedők és ipáro
sok árkedvezményben ré
szesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér

Nyilttéri ezikkék garmond
sora után 40 fillér fizetendő.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Egyetem-utca 6. szám.	Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY	Lapkiadó: KOVÁCS IMRE.	Telefonszám 279
--	---	----------------------------------	------------------------

LEGUJABB.

Bánffy Dezső az általános választói jogról.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud.)
Bánffy Dezső báró ma egyik fővárosi lap tudósítója előtt hosszasan nyilatkozott az általános választói jog kérdésében. Elmondotta, hogy a választói jognak minél szélesebb mértékben való kiterjesztését már oly időben hangoztatta, sőt programjába is foglalta, a mikor még annak szükségességéről csupán elvi viták folytak. A kiterjesztés mérvére nézve fentartja 1903-iki álláspontját, melyet különben azóta is több cikkben részletesen kifejtett. Ezek szerint ő a cenzusnak a minimumra való leszállítását követeli, de azért kurialis alapon közvetlen választói joggal birjanak azok is, kik a minimális cenzuson kívül esnek. Addig azonban, fejezte be Bánffy nyilatkozatát, míg az alkotmány védelmének nagy nemzeti műve befejezve nincs, nem lehet, s nem is engednek tárgyalni semmiféle törvényjavaslatot. Az általános választói jogot csakis alkotmányos államban, alkotmányos formák között lehet megvalósítani.

Elhalasztják a Ház megnyitását.

Budapest, aug. 19. (Saját tud.)
Politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy a Házat szeptember 15-én nem fogják megnyitni. A megnyitás elhalasztásának okául azt hozzák fel, hogy lehetetlenség, hogy a válság szeptemberig megoldást nyerjen. Augusztus 25-én ugyanis a király a tiroli hadgyakorlatokra utazik, ahonnan visszatérve, Ischlben fog tartózkodni szeptember 6-ig. Ekkor már megkezdődnek a királygyakorlatok s csak ennek végeztével, szeptember 13-án utazik a király Budapestre. Megérkezése után rögtön tárgyalásokba bocsátkozik a koalíció vezérférfáival. A Ház elnökéhez bizalmas felszólítást intéztek, hogy a Ház megnyitását szeptember 15-éről halasztssa el s erre nézve már precedensre is hivatkoznak.

Fejérváry memoranduma.

Budapest, aug. 19. (Saját tud.)
Fejérváry, hir szerint, egy hosszabb memorandumot készített, a mely programot tartalmaz nem a mostani, hanem a — kinevezendő kormány számára. A memorandumot Fejérváry hétfőn terjeszti a király elé hozzájárulás végett.

Közigazgatásunk mizeriái.

— Ötven cikk. —

Irta: Calvin.

VI.

A szenny, a piszok Eldoradoja.

Ronda, egészségtelen, piszkos házikók mellett haladva, érünk a Honvéd-utca végére. Ezt az utcát még úgy a hogy rendben tartják, mivel szem előtt van. Mintegy folytatását képezvén a Deák Ferenc-utcának. Azonban ennek is a vége felé szemetes, piszkos az út, szabad csatornában áll a mocsár, mihelyt egy kis eső esik. Nem tisztítja ezt senki, ha csak a nap ki nem szárítja. Nagyon természetes, hogy az ebből nyiló sikátorok legtöbbször még elhagyatottabb, mint maga az utca.

A mennyiben községét tenni szándékozunk, nem célunk a befelől eső utcákról is megemlékezni, különben is e cikksorozat intenciója az, hogy a külvárosrészt lakóira reá tereljük az illetékes körök figyelmét.

Igy tehát a Honvéd-utca végén tovább haladva, egyenes irányba, csupán érintve a Magyar-utca külső részét a Szent-Péter-utcaba vágva, ismét benne találjuk magunkat a szenny, a piszok Eldoradojában.

És még ebben a részében a városnak tavasszal ki van annak téve az elhagyatott lakosság, hogy a rakoncátlankodó Szamosárok kiönti, mint az ürgét s ha nagyon haragos, még kis kunyhóikat is elsodorja.

Óvintézkedésekről természetesen nem is lehet beszélni. A mérnöki hivatal az egyáltalán nem izgatja, hogy ezeknek a földhöz ragadt szegény embereknek minden kincsüket ragadja el az ár s hogy az árok rendszeresen minden esztendőben kiöntve, újra és újra megismétlődik a katasztrófa.

Annyit igaz megtesznek, valahányszor kiönt a Szamosárok, hogy kiszállnak a helyszínére és konstatalják a városrészt víz alá jutását. Ki is rendelik a tűzoltókat s aztán szépen kocsira ülnek és mint a kik dolgukat jól végezték, beülnek valamelyik sörházba kipihenni a „nagy munka“ fáradsalmait.

(Folytatjuk.)

Tisza István áldozata Kolozsvárt.

Egy szegény ember kalváriája.

Ép észszel a Lipótmezőn.

Aki Tiszát le akarta ütni.

Egy üldözött, szerencsétlen ember kereste fel tegnap délelőtt szerkesztőségünket. Ennek a számalomraméltó embernek az esetével csak rövid idővel ezelőtt az egész ország sajtója foglalkozott. A neve: Erdélyi Károly. Ő volt az, kit Tisza Pista azzal gyanúsított meg, hogy le akarta ütni. Ő meg a következőleg adta elő a történeteket:

Éveken át előkelő főuri családban l szolgáltam, de mert családom évről évre szaporodott, szolgálatomat el kellett hagynom.

Tisza István, akkori miniszterelnök, ki mellel megjegyezve iskolatársam volt, Debrecenbe jártam vele a második gimnáziumig, egy napon találkozott velem az utcán s megszólított. Én előadtam keserves sorsomat és ő azt mondotta, hogy menjek csak fel hozzá, vigyem magammal okmányaimat s a vasutnál alkalmaztatni fog.

A reám nézve igen fontos okmányokkal másnap fel is mentem. Ő azokat magához vette és ígérte rövid időn belüli kineveztetésemet.

Elmult egy-két-három hét s én megunva a várakozást, felmentem hozzá ismét. Ekkor kijelentette, hogy sajnálatára okmányaim elvesztek és most nem tud tenni semmit.

Kértem, könyörögtem egy darabig, végre is bepöröltem okmányaimért. A tárgyaláson ígért kárpótlást, de nem adott.

Elkeseredésemben, ki tudja hányadszori látogatásomkor, fenyegető hangon követeltem az irásokat. Ezután Rudnay főkapitányhoz citáltak meg még aznap.

Rudnay durván reám támadt, a miért inzultáltam Tiszát s kocsin beszállítottatott a Lipótmezőre.

Közel négy hetet töltöttem ép elmével az örültek között s csak úgy engedtek szabadon, hogy irásban köteleztem magam a hallgatásra.

Egyik nőrokona Tiszának állást is ígért nekem itt Kolozsváron, de amikor jelentkezni akartam, elzárta magát előlem.

A szerencsétlen ember ötagu családjával most itt nyomorog a Cigány-sor 14. számú házban s arra kéri a jószívű embereket, hogy valami álláshoz juttassák, mert az éhhalál veszélye fenyegeti ártatlan sorsüldözött családját.

Felhívjuk lapunk olvasó közönségét, hogy a szerencsétlen emberen, aki bármilyen állást: házfelügyelői, vagy irodaszolgái állást elfogad, könyörüljenek meg s addig is némi anyagi segítségben részesítsék nyomorgó családját.

Adományokat elfogad szerkesztőségünk is.

Szent-István napja Kolozsvárt.

Nagy nemzeti ünnepre ébredtünk ma. Első magyar királyunk, az országsszervező Szent-István emlékezetét üljük meg kegyeletes érzéssel. A ki alapját vetette meg nemzeti létünk fejlődésének, a ki egységes szervezetet adott a törzsszervezetben élő magyaroknak, s a ki a kereszténységben rejlő nagy erkölcsi erővel a magyarságot keleti mivoltából a szelid és művelt nyugathoz közel hozta, annak nagy és örökre ápolandó emlékéit üjtjük fel. Megerősítő nagy tanulságot vonunk le ennek az ünnepélynek komoly jelentőségéből. — Csak az összetartásban rejlik az erő s a boldogságnak módja, a változott és új viszonyokhoz való böles alkalmazkodásban rejlik. Első nagy királyunk szent jobbjá vezetett ezer évvel ezelőtt megerősödésünk utjához s fenmaradásunk éltelő forrásához. Az ő szent keze munkájának gyümölcseit most is élvezük s az enyészettől megóvott jobbjá előtt nagy megilletődéssel állunk meg most is. — Széles e hazában ünnepet szentel holnap a magyar...

Kolozsvár városa is hagyományos kegyelettel üli meg a szent király emlékezetét. Mint minden évben, úgy az idén is ünnepies

Hol az Egy forintos áruháza? Kossuth Lajos-utca 3. sz. (a volt Belmagyar-utca.)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol mindenféle diszmu, játék, porcellán, üveg és rövidáruk, konyha berendezések, fényüzési Bijoutri, bőröndök, bőrárúk, nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Kiváló tisztelettel
LAKATOS JÓZSEF.

istentisztelet lesz a Mátyás király-
téri Szent-Mihály főtemplomban. A
holnap 9 órakor tartandó ünnepé-
lyes szent misén Páll István kano-
nok celebrál fényes segédlettel.
Szentmise végén ünnepi beszé-
det mond Kászonyi dr. h. ple-
bános. Istentisztelet alatt a ko-
lozsvári Dalkör vallásos énekeket
fog előadni.

Kártyabarlangok Kolozsvárt.

A Pata-utca rejtjelmeiből.

Kifosztott munkások.

Hányszor és hányszor vetettük
már szemére a rendőrfőkapitány-
nak, hogy abszolúte nem törődnek
közvegi a fosztogató kártyabar-
langokkal. Azok tulajdonosai a
legnagyobb biztonságban érzik ma-
gukat és kényük-kedvük szerint
fosztogatják a körmeik közé kerülő
áldozatokat, mert hiszen nincs el-
lenőrzés. Garázdálkodhatnak és ra-
bolhatnak.

Gyakori felszólalásainknak csu-
pán annyi eredménye volt, hogy
akkor momentán egy-két kétes ilyen
bűntanyán razzitát tartottak s aztán
ismét visszaesett lethargikus ál-
mába dicső rendőrségünk.

Most, mint értesülünk, tömeges
feljelentés érkezett a rendőrségre
olyan szegény családok köréből,
melyeknek kenyérkereső fejeit az
ilyen bűntanyákon kifosztották.

Különösen a Pata-utcából jön
halomszámra a feljelentés. Ott
öt-hat ilyen bűnfészek van.

Egy ellen a rendőrség be is ve-
zette a vizsgálatot. De, mint érte-
sülünk, Rimócy József rendőrkapi-
tány többeket is üldözőbe vett.
Dicséretes takarítást akar ren-
dezni.

Bizony-bizony már ideje is, hogy
ezeket a bűnbarlangokat, a melyek
különösen a szegény munkások fil-
léire ehesek, könyör nélkül le-
leplezze és feloszlassa a rend-
őrség.

Az iskolánélküliek.

Boros ur panaszol.

Azt olvassuk az „Ellenzék“ egyik
számában, hogy Boros György dr.,
az unitárius theologia dékánja egy
eset kapcsán keservesen panaszolja,
miszerint sok Kolozsváron az iskola-
kerülő, csavargó utcai gyermek.
Ejnye Boros dékán uram, hát csak
most méltóztatott ezt észrevenni.
Lám mi már egy évvel elbb a
kommunitás figyelmébe ajánlot-
tuk ezt a kérdést, de — ered-
ménytelenül.

Hogy miért eredménytelenül?
Egyszerű a magyarázat. Azok, a
kiknek tenniük kellene valamit —
szájaskodnak, panaszokodnak s eny-
nyivel meglegszenek. A társada-
lom minden héten elsírja a maga
krokodilus könnyeit, ám tenni
eszébe sem jut.

Igy van ez nálunk minden kér-
désnél. A rendőri zubbonyok sárga
réz gombja égetőbb kérdés, mint

az iskolák létesítése. A Ganz-
társaság felszólalására, vagy a
piripocsi tüzkarosultak templomá-
nak felépítésére van bőven pénz
a város kasszájában, de a szegény
emberek gyermekeinek felszólalá-
sához szükséges iskolák létesíté-
séhez nincs Kolozsvár városának
pénze.

Hát ezért van annyi iskolánél-
küli gyermek Kolozsváron Boros
dr. uram. Itt tessék keresni a bajt
s tessék odahatni, hogy legyen is-
kola elég és nem lesz iskolakerülő
gyermek.

A németek mirólunk.

Egy tekintélyes wieni lap (Die
Zeit) munkatársa meginterjuvolta
Berlinben Gerlach német képvisel-
őt, aki többször megfordult hazánk-
ban és viszonyainkat eléggé ala-
posan ismeri.

Mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy
a magyar a legpolitikusabb nem-
zet, amelyet csak ismer. Bámulatos,
hogy a mily érdeklődéssel kíséri a
legegyszerűbb munkásember is a
politikai eseményeket. Egy külföldi
nem beszélhet öt percig egy ma-
gyarral, hogy máris a politikára ne
térjenek át. Ez a politika iránt va-
ló érdeklődés a magyar történe-
lemből folyik.

Mivel a magyar nemzet politi-
kailag oly élénk, akaratát érvénye-
síteni fogja Ausztria és a Fejérváry-
kormány ellen.

— Akkor mindenesetre el fogják
érni a hadsereg magyarosítását?

— Az ellen nem lehet semmit
sem tenni. Oly nagy a parlament-
ten emellett a többség, hogy min-
den kísérlet ellene eredménytelen
marad.

Lehetségesnek tartja az Ausztriá-
val való erős összefüggést akkor
is, ha a hadsereg ketté szakad?

— Kétségkívül! Svájcban a had-
sereg nyelve szintén különböző.
Különböző nyelvek mellett szintén
lehetséges egységes szellem egy
hadseregben.

— Hiszi, hogy a magyarok tény-
leg el akarnak szakadni Ausztriá-
tól?

Azt épen nem, legalább is nem
első sorban. Ők lehetőleg önállóak
akarnak lenni. Gazdaságilag csakis
káruk volna a szakításból. Hiszen
azt tudja, Magyarország agrárör-
szág s Ausztriára szüksége van,
mint főkiviteli helyre gabonája szá-
mára. Csakis az alig említésre méltó
magyar ipar gondolhat arra,
hogy az önálló vámterület által fel-
lendül. De a magyar agráriusok is
készek, ha másképp nem lehet, a
nemzeti önállóságot gazdasági hát-
rányok árán is kivívni.

— Véleménye szerint, mit kel-
lene a wieni udvarnak tenni, hogy
a szétválást megakadályozza?

Egyszerűen a parlamenti több-
ségből kellene kormányt alakítania.
A nép bizalmi férfainak kell az
élén állani. A magyarok semmi
esetre sem türik az inparlamentáris
kormányt.

Azonkívül régi igazság, hogy az
ellenzék ha kormányra kerül, szin-
tén csak vízzel főzhet.

A hatalom birtokában már sok-

kal mérsékeltebben lépne fel, mint
felelősség nélkül. A wieni udvarnak
minden esetre annál többet kell
majd engednie, mennél tovább ha-
lasztja a dolgot.

— Azon véleményen van, hogy
a magyarok köztársaságot akarnak?

Semmiesetre sem. Ha a mostani
uralkodótól elszakadnának, ismét
egy új uralkodót keresnének. József
kir. herceg fia nagyon kedvelt Ma-
gyarországban. Ő a cigánynyelvet
is tanulmányozta. Talán öt vennék.
Eitel Frigyes hohenzollerni herceg-
ért szintén rajonganak. Azt hiszik,
hogy máris megtaullta a magyar
nyelvet. Ferenc József már nem
hívja Magyarországra II. Vilmost.
Emellett természetesen a német csá-
szár nem gondol arra, hogy esa-
ládját Magyarországra is bevezesse.

— Hogyan hatna Magyarország
esetleges elszakadása a német bi-
rodalomra?

— Természetesen ez a lépés a
hármasszövetség s ezáltal a német
birodalom gyengítését jelentené.
Egy erős osztrák magyar nagyha-
talm sokkal értékesebb ránk néz-
ve, mintha a hármasszövetséget a
Lajta határolja és Magyarország a
Balkán államok felé hajlik. A ma-
gyarok önállósága különösen meg-
erősítene a csehek önállósítási vá-
gyát. Nekünk birodalmi németek-
nek nincs befolyásunk sem a ma-
gyarokra, s nem is akarunk ilyet
gyakorolni. De nekünk érdekünk-
ben van, hogy birodalmunk délke-
leti részén egy hatalmas nagyha-
ta'om legyen, amely a nyelvek és
fajok különbözősége mellett sem
felejt el a közös történetet s a kül-
föld előtt mint közép Európa ha-
talmos tényezője szerepel, amelyet
bennünket nemcsak közös politikai,
hanem gazdasági érdekek is mind
szorosabbra kell hogy összefűz-
zenek.

— Hiszi, hogy a magyarok az
adómeztagadással sikert érnek el?

— Biztosan! A helyzet itt egé-
szén más, mint Poroszában a 60 as
évek elején. Akkor szintén sok po-
rosz tagadta meg az adókat. De a
kormány erőszakosan behajtotta
azokat. A hivatalnoki kar teljesen
az ő részén volt. Magyarországon
egészen más az eset. Ott a wieni
udvarnak csak igen kevés befo-
lyása van a hivatalnokokra. A hiva-
tálnokok erős ellentétben állanak
Wiennel és magyarosan gondol-
koznak!

Árok is van, gödör is van...

A kolozsvári utcák állapota.

(Saját tudósítónktól.)

Van bizony bőven Kolozsvárott
mind a kettőből. A ki árkot akar,
hagyja el a főbb utcákat s a leg-
forgalmasabb mellékutcákon talál
olyan árkokat, melyekben a piszok,
a rondaság garmadával hever.

A Petőfi-utca alsó részén, a Mo-
nostori, Hidelvei városrészben, s
még több ilyen forgalmas utcán
huzódik végig egy-egy árok, mely-
nek szélén a paréj, a laboda kö-
zött vígan tenyésznek a baktériu-
mok ezer és ezerféle fajtái, s kö-
rülöttük olyan illata van a leve-

gőnek, hogy ember legyen, a ki
ájulási rohamok nélkül ki tudja
állani.

Ha van pénz fizetésemelésre, a
68 százalékos pótdoból talán tel-
lenék csatornázásra is. A csator-
názásra a tervek megvannak,
egy kis jóakarattal kellene, s bizony
eltűnnének ezek az árkok, melyet
a csatornázás hiánya teremtett.

Árok is van, gödör is van... Az
árkokról már szólottunk, ha göd-
röket akar látni a városi tanács,
azért sem kell még a mellékut-
cákba elfáradni. Méltóztassék csak
végig menni a Monostori vagy a
Ferenc József-utcon, amely utcák
pedig még nem tartoznak a leg-
sötétebb külvároshoz, ott, a hol
az aszfaltnak vége szakad, meg-
kezdődnek a gödrök, s gödörrel-
gödörre keli bandukolnia az em-
bernek, a kiknek végzetle nem en-
gedte meg, hogy a konflison vagy
a város kocsiján járhatson. Egyet-
len szerencséje ezeknek emberek-
nek, hogy Kolozsvárt az utcák ön-
tözése az ismeretlen földi jók közé
tartozik, különben, ha a víz meg-
állana az árkokban és gödrökben,
a sétát senki sem kerülhetné ki
egy kis nátha nélkül.

Nem keressük, nem kutatjuk,
kinek kell ezeken az állapotokon
segíteni, csak konstatáljuk, hogy
ha ez sokáig így tart, nem indul-
hatunk el a város legforgalmasabb
utcain sem anélkül, hogy ne érez-
nők szükségét végső akaratunk ki-
fejezésének.

HIREK.

Lassalle-ünnepély. Az Er-
délyrészi Szociáldemokratapárt f. é.
augusztus hó 20-án, Szent István
napján a Lövölde helyiségében
tartja népünnepélyével egybekötött
Lassalle-ünnepélyét, melyre a be-
lépti díj: Személyenként előre
váltva 50 fillér, este a pénztárnál
60 fillér. Az ünnepély műsora a
következő: 1. Marseillaise. Előadja
a zenekar. 2. Szavaleatot tart Frits
Mari. 3. Emlékbeszéd Lassalle Fer-
dinánd, a munkásság nagy előhar-
cosának életéről és működéséről.
4. Az orosz és japán háboru be-
mutatása. Nagy látványosság, pa-
ródíában, jelmezben, előadja Uj-
helyi Ferenc rendezése alatt egy
50 tagból álló hadsereg. Műsor
után tánc. Kezdeté délután négy
órákor.

— A unitáriusok gyűlése. A ko-
lozsdobokai unitárius egyházkör
évi közgyűlését f. hó 22 én tartja
meg Kolozsvárt az unit. koll. E.
K. tanácstermében, délelőtt 11 óra-
kor. Főtárgya: egyházköri fel-
ügyelő-gondnok választása.

— Árverés a vasutnál. Kolozs-
váron a kézbesíthetetlen küldemé-
nyek folyó hó 22-én d. e. 9 óra-
kor fognak azonnali készpénzfize-
tés mellett nyilvános árverésen el-
adatni.

— Játékbarlang a Pata-utcaiban.
Nem szükséges Monte-Carlóba vagy
Bártfára menni, hogy az ember
elverhesse pénzét. Sokkal közelebb
éri a Pata-utcát, a mely valóságos
kis Monte-Carlo vagy Bártfa, ha
nem is a pompa és a fény, de a

Szives figyelmébe!

Hogy Dreher-féle kőbányai márciusi sört mindenki vásárolhas-
son, s hogy több oldalról nyilvánított kivánságnak eleget tegyünk

4¹/₂ deciliter sört tartalmazó palackokat is hoztunk forgalomba. Kapható a legtöbb kereskedésben

palackonként 14 kr. = 28 fillérért. 10 palack vételnél a 13 kr. = 26 fillérért.

Bognár és Szántó.

hazardjáték tekintetében. A Pata-
utcai Csetei-Hercog Pétert Weisz
Jakabnak hívják, a ki ellen a la-
kósktól panasz érkezett, a mely sze-
rint Weisznak házában minden éjjel
rendszeres hazard kártyajáték
folyik. A csaló kártyások össze-
gyűlnek házában és a hurokra
akadt szerencsétlen munkásem-
bert utolsó fillereiből kifosztják.
A harácsolts pénzt aztán egymás
között felosztják és bizonyos per-
centet juttatnak a házigazdának is
az átengedett helyiségért. Számos
szerencsétlen ember siratja pénzét,
melyet ott hagyott a kolozsvári
Hercog Péternél.

— Az esküdtsek elnöke. A ko-
lozsvári kir. ítélőtábla elnöke az
1905. év hátralevő tartamára a kir.
törvényszéknél szervezett esküdt-
biróság elnökéül br. Rudnyánszky
Béla kuriai bíró, törvényszéki el-
nököt jelölte ki.

— Szerencsétlenül járt leány.
Boka Klári 13 éves napszámos-
leány tegnap délután munkaköz-
ben valami éles szer. zámmal meg-
szurta jobb térdét. A mentők kö-
tözték be a kis leány sebeit.

— Mulatság. A kolozsvári ált.
munkás betegsegélyző egyesület ma
tartja meg nyári tánevigalmát Zaj-
zon Sándor keitelyiségében.

— Sikasztó államvasuti pénz-
táros. Petrosényből jelentik, hogy
Burger Lipót lupényi magyar ál-
lamvasuti pénztáros 60 000 korona
sikkasztása után Lupényből meg-
szökött. A utángalát folyamatban
van, a tettest körözik.

x Rónai mulatóban ma este lép
fel Petterdy, a ki a berlini Viiter-
gartenben óriási sikert ért el. A n.
é. közönség figyelmét felhívjuk ez
érdekes előadásra.

x **Értesítés t. c. vevőimhez!** Van
szerencsém a t. c. vevőközönséget
ezuton értesíteni, hogy augusztus
hó 1-től augusztus hó 30-ig bezá-
rólóg »műhímző-tanfolyamot« nyi-
tok. Ezen tanfolyam ideje alatt
t. c. vevőim, akik 10 éven belül
nálam varrógépet vásároltak, vala-
mint az ezutáni vevőim naponta
d. u. 2-6-ig a legújabb műhímzés
és ajour munkában díjtalan okta-
tást részesülnek. Kiváló tiszte-
lettel Hermann E. varrógép és
kerékpár nagyraktára, Kolozsvár,
Egyetem-utca 6. sz. 113

SZINHÁZ — MŰVESZET.

Vasárnap d. u.: János vitéz. (Fél-
helyárakkal.)
Vasárnap este: Nagyidai cigányok.
Hétfő: Bánarém. (Fél-
helyárakkal.)
Kedd: Lengyel zsidó. (Uj-
házi Ede vendég-
játéka.)
Szerda: A titok. (Ujházi
Ede vendégjátéka.)
Csütörtök: Pont Biquet-család.
(Ujházi Ede bucsu-
fellepése.)
Péntek: Angyal Bandi. (Fél-
helyárakkal.)
Szombat: Tavasz. (Sárossy
Paula föllépése be-
tegsége után.)
Vasárnap d. u.: Hinkó. (Félhely-
árakkal.)
Vasárnap este: Fecskefészek.

„A denevér“. Strauss mester
egyik régi, de még ma is vonzó
kitűnő operettjében, „A denevér“-
ben bucsuzott el az este Parlagi

Kornélia. Nem akarunk rosszmá-
juskodni s különösen azt agyanut
kelteni, hogy mi következetesen
mindig „csak ütjük“ a társulatot.
Epen ezért a tegnapi előadásról
hallgatunk. Szűk terünk se engedí,
hogy azt — kiterjeszkedve a leg-
kisebb részletekre is — lekritizál-
hassuk. Elég annyit mondani róla,
hogy paródiája volt Strauss „A de-
nevér“ jének. Rubos, ha ezermester
is, de nem volt Eisenstein. Olyan
nem, még megközelítőleg sem,
mint a milyeneket eddig láttunk
a kolozsvári színpadon. Korányi
negligálta Orlovsky herceg sze-
repét s el is ejtette azt egészen.
Mezei unottan játszott és énekelt.
Bay úgy mozgott, mintha nyársat
nyelt volna. V. Káldy énekéből
egy árva szócskát nem tudunk
megérteni. Egyedül Dezséri szer-
zett egy néhány élvezetes percet
Frosch bőrtönörben. Mészárosnak
is sikerült a fogházi hazatérési je-
lenete. A vendégművész, a
ki először kellett volna emlite-
nünk, — leszámítva egy-két iga-
zán szépen sikerült énekszámát —
játékával hidegen hagyta a kö-
zönséget. Ajánljuk különben a
direkciónak, hogy „A denevér“-t
hagyja pihentetni a téli szezonig,
a míg komplett nem lesz a társu-
lat. Mert szép ugyan a vállalkozó
szellem, de a tulmerészséggel na-
gyot bukhatik az ember.

Ujházi Ede vendégjátéka. Az
igazgatóságnak sikerült a magyar
színjátszás »mester«-ét, Ujházi Edét
három esti vendégjátékra meg-
nyerni. Ujházi három legkiválóbb
szerepében fog föllépni, ezek kö-
zött a »Titok« Jovenel szerepé-
ben, melyet Kolozsvárot még nem
játszott s melyben a nagy művész
pályájának legszebb diadalát aratta.
Ujházi kedden kezdi meg vendég-
játékait a »Lengyel zsidó«-ban,
szerdán a »Titok«-ban folytatja s
csütörtökön a »Pont-Biquet család«-
ban vesz bucsut a kolozsvári kö-
zönségtől. Jegyek mindhárom elő-
adásra hétfő reggel 9 órától rendes
he yarak mellett válthatók a téli
színház pénztári irodájában.

Vasárnapi előadások. Ma, Szent-
István napján két előadás lesz a
nyári színházban. Délután 3 óra-
kor félhelyárak mellett harminche-
tedszer kerül színre a »János vi-
téz«, este pedig egy régen rem-
adott népszínműnek, a »Nagyidai
cigányok«-nak lesz a felújító elő-
adása.

Bánarém. Hétfőn ismét zóna-
előadás lesz. Egy hazafias, látvá-
nyos népdramának a »Bánarém,
vagy Mátyás az igazságos«-nak lesz
ezuttal a reprise. A hétfői előadásra
félárak mellett válthatók a jegyek.

REGÉNY.

Egy királyi udvar titkaiból.

Írta: Báró Wallersee Mária. 106
Mintegy álomban, haladt át a
szobákon — hölgyei szótlanul ki-
sörték.

Hogy fogja elviselhetni a halott
látását? S hogy fog fia elé lépni?
Eléje, akinek átkoznia kell őt még
ott, a halál színe előtt is.

Ingadozva ért a trónterem elő-
szobájába.

Ekkor könnyű, rugalmas léptek-
kel sietett eléje egy karesu, egyen-
ruhás férfialak. Halványan, nagyon

izgatottan, de bensőséggel teljesen
ölelte meg Gergely az anyját s
forró csókot nyomott a homlokára.

Mária Magdolna fia keblén érezte,
hogy Gergely megbocsátott Violet-
táért, elfeledte, hogy anyja állta
az utját élete igazi boldogságának.
Mintha Violetta lelke lebegett vol-
na előttük, engesztelően, békitően.

Mária Magdolna némán kapaszkodott az ifju király karjába s együtt
mentek be a ravatalos terembe.

Anyja és fia hosszú, néma imába
merülve térdeltek Iménia Fülöp
koporsójánál sokáig.

* * *

A mindent meggyógyító idő szállt,
szállt s Mária Magdolna, ki első
fájdalmában kolostorba akart vo-
nolni, az ifju király s Claudius or-
vos kéré-ére elhatározta végre, hogy
egy, a székvároshoz közel fekvő
kastélyban fog lakni.

Ott élt Mária Magdolna csendes
visszavonultságban, tisztelve s bá-
mulva népétől, mely a még min-
dig szép s mindig gyászba öltöz-
ködött királynét szinte mesés nim-
buszszal vette körül.

Csak egyszer öltözöködött még
drága diszruhába, csak egyszer je-
lent meg még az udvarnál; az ifju
király esküvője napján.

D'Etiolis gróf bizalmasa s hűsö-
ges tanácsadója maradt a királynak,
míg Natália a kolostorban vezek-
lett. Bár még nem lett apátnővé,
mégis befolyásos helyzetet terem-
tet magának. Az apácák gyűlölték,
féltek tőle s hizelegtek neki, ő pe-
dig korlátlan ur volt, teljesen kira-
gatta a hatalmat a gyenge apátnő
kezből.

Valahányszor a tavasz elérkezett,
egy magas, ősz férfi s egy gyenge,
őreg nő ott álltak künn a hegyek
közti fekvő falu temetőjében. A ma-
darak csicseregtek, az ég kékje
mosolygott, az egyszerű sirhalmon
édesen illatoztak az ibolyák.

A két öreg pedig sirt . . .

D'Etiolis Bosco s Claudius kis-
asszony imádkoztak Violetta sirhal-
mánál.

(Vége.)

NYILTÉR.

Legjobb minőségű szemüvegek,
osiptetők, színházi látóeszközök, zseb-
kések, konvhakések, ollók, borot-
vák, revolverek, párbaj-fegyverek,
vivőeszközök bámulatos olcsó ár-
ban kaphatók Kun Matyás műkö-
szőrüs, késes, kardműves és lát-
szerész üzletében, Kolozsvárt, Kossuth
Lajos-utca 2. Javítások, köszörülések
és nickelézések kifogástalanul esz-
közöltetnek.

FERDINÁND-NYOMDA
Tivoli-utca 3. sz. Bánffy-palota.

Készít mindennemű
nyomdai munkákat
u. m. értesítőket,
folyóiratokat, rova-
tos*iveket stb. stb.

Wesselényi szálloda

Elite Nyári-Mulató.

Augusztusi új műsor. 115

Uj tagok. Uj bohózatok.

- 1-3. Zene-nyitány. Zongorán
előadja: Komáromi Ákos karnagy.
4. Jenev Annus fiatal chansonette.
5. Bodrogi László grotesk-komikus.
6. Blausch Ella chansonette. 7. Ko-
máromy Vilmos paraszt humorista.
8. Körössy Zsófi brawour énekesnő.
9. Szilágyi Elemér nőimitátor. 10.

Egy mulatóbohózat.

10 perc szünet. (Zene.)

11. Dory Gizi chansonette. 12.
Zsoldos Gizella operette énekesnő.
13. Bodrogi Rezső szalon humorista.
14. Andrassy Franciska olasz és
magyar énekesnő. 15. Renczy Ma-
riska excentrik-énekesnő (mint
vendég). 16. A kolduló barát, vig
magánjáték. 17. Kaczér Erzsébet
soubrette (mágna s shansonette). 18.
Orosz-lengyel jux-duette (Ivanofski
19. Mulatóbohózat. 20. Zár-
induló.

Váradi Mariska a varieték legjobb és leg-
szebb hangu magyar csalogány. Makkay
Margit női bariton, népszínmű énekesnő.
Grünau Marci szalon humorista. Ujvári
Lajos dalkomikus, mint újonnan szerződ-
tetett tagok.

Főleges jelentés. Szeptember hó 1-én,
pénteken Lengyel József veterán magyar
színész és volt színigazgató művezető
jutalmára újonnan szerződött tagok
felléptével nagy disz-előadást rendez a
társulat.

Kegyes pártfogásért esedezik
tisztellett

Lengyel József, Manás József,
műv.-igazgató. tulajdonos.

Belépődíj 60 fill. Páholyasztal 1 kor.
Kezdeté fél 9-kor.

Szakképzett az asz- Finom, izléses és
talos munkákban. tiszta munka.

SZECESSIO

es modern stílus háló, ebéd-
és nappali szoba butorokat
kivánatra külön egyes butor
darabokat is a legjutányo-
sabb árban készít oo oo

Welther Károly

műasztalo, Széchenyi-tér 7. Köntzei ház.
Készít épületmunkát, bolt-
berendezést, kirakatot, por-
tált, iskola és templomberen-
dezést is a leggyorsabbtól
a legdiszesebbig.

Javításokat a legpontosabban eszközöl.

Alkalmi és ajándék pipere-tárgyakat ké-
szít bárkinek terve és rajza szerint.

Órajavitó

műhely.

Tisztelettel van szerencsém a
n. é. közönség szives tudomására
hozni, hogy a Széchenyi téren
Bréver-féle házban egy
uj órajavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű zseb-
és faliórák legkényesebb munkáit,
azok pontos javítását 3 évi jót-
állás mellett.

Minden törekvésemet oda fo-
gom irányítani, hogy a n. é. kö-
zönség kívánságainak minden te-
kintetben megfeleljek, s így az
állandó bizalmat megnyerjem. —
Tanintézetek, hivataloknak és tes-
tületeknek 10% engedmény. A n.
é. közönség kegyes pártfogását
kéri Müller Győző óras.

Egy több oldalról ismételt óhajtnak kívánunk megfelelni, midőn arra határoztuk el magunkat, hogy a rég bevezetett 6 decis üvegeink mellett egy valamivel kisebb üveget töltünk és hozunk forgalomba. A nagyérdemű közönségnek rendelkezésére áll a 4½ decis palackokban töltött **valódi kőbányai Márciusi sörünk**, melynek kitünő minősége a legkényesebb izlést is kielégíti

FIGYELEM!

Naponta friss töltésű

valódi kőbányai „MÁRCIUSI SÖR“

1 palack 14 kr. = 23 fillér, 10 palack vételnél 13 kr. = 26 fillér.

Kapható minden fűszer-, csemege- és kiskereskedésben.

Első Magyar Részvény-Sörfőzde Kőbánya
főraktára Kolozsvárt.**Aki szép, tartós, formás cipőt**
— óhajt viselni, —

az keresse fel **Mandel József** cipész-üzletét: **Fellegvári-ut 76. sz.** (Erzsébet-hiddal szemben), hol készítik mérték után e szakmába vágó mindenféle munkát, a leggyorsabbtól a legfinomabbig — **heti vagy havi részletfizetésre is**; továbbá készítik beteg-lábakra **paraífa-betéttel** kényelmes cipőt — A nálam késült cipőket ingyen javítom. — Reperációt a legelőbban készítek. Kivánatra a cipőket bármily messziről elhozatom és hazaküldöm. Egy pár férfi erős strapaczipő mérték után 10 kor. — A n. é. közönség b. pártfogását továbbra is kérem, alázatos tiszti.: **Mandel József**, cipésmester.

Szentkirályi L.**úri és női cipész**
Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 7.

Készít tartós és csinos cipőket olcsó árban hibás lábakra is. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kévre, maradok kiváló tisztelettel.
Szentkirályi László.

Uj vegyszeti

ruhatisztító és**kelmefestő intézet**

Kolozsvárt, Kornis-utca sarkon

(Feszl-szállodával szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó festészetet intézetemben. A ruhák vegyileg lesznek tisztítva és nem mosva. Ruhatisztításra havi bérletet is elfogadok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölk jutányos árban.

Tisztelettel

KOHN N. EMIL.

Naftalin,
Rovarpor,
Kék gálicz,
Frische-féle fény-lack
és parkett-máz.

Naponta

friss kefir

kapható

Burger Frigyesgyógyáru és illatszer
üzletében, Kolozsvárt.

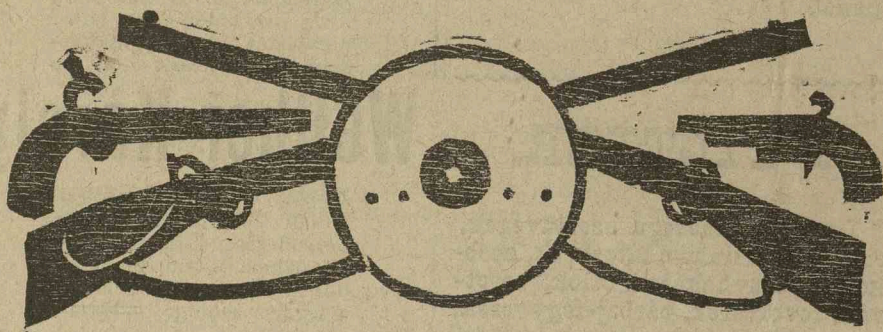
68

Kitünő minőségű és a legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó árban a

Brassói Portland Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre Deák Ferenc-utca 39., Segesváry és Társa, uraknál.

jótállás mellett kaphatók. Mindennemű fegyver, revolver te és flóbertekhez nagy választékban. — Vidéki merendelések gyorsan eljésítenek. — Javítások becsesérlések a legjutányosabb ára mellett.

Osváth Pál
púskaművesfegyver és vadászati cikkek raktára.
Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 21.

Kész elől és hátultöltő vadászfegyverek, revolverek és pisztolyok, flóbert-fegyverek 6—9—14 my. nagyságban a legolcsóbban való töltények és egyéb kellékek Javítások becsesérlések a legjutányosabb ára mellett.

Rónai-Mulató(Biazini szálloda) 119
Cerő József, Rónai János,
művezető. tulajdonos.

Ma és mindennap a következő attrakciók vendégjátéka:

Brothe's Köchly

kézakrobaták.

Egy szenzációs jelenet.

UJ! 2 nő. UJ!

Nelly és Nell

Mezitiábas Cake-Walke táncosnők.

Sarkadi Vilmos Margitai Margit

Modern humorista chansonette.

Csigás Aranka couplé énekesnő.

A Gerő-pár új énekkel.

Zsoltoványi J. Jenő humorista.

Djelma Nana ének és táncosnő.

Józsi és Józsika

új átváltozó számmal.

Petterdy

a berlini Vintergarten színház tagja.

Belépti-díj 1 korona.

Kezdeté 8 órakor. Pontos kiszolgálás.

Kerékpár és varrógép

(Vashid mellett.) nagy raktár. (Babos-palota.)

Az összes bel- és külföldi kerékpárok kaphatók raktáron részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely.

Elvállalunk emalírozást, nickelozást, irógép javítást és új kerékpárok méret szerinti készítését. Varrógépeinkért 10 évi jótállást vállalunk.

Ügynökök kerestetnek! 97

FINKLER és TÁRSA, Kolozsvár.**Tarka-Szinpad**

Sétatéri kioszk 12

Csak néhány napi vendégfellepés!

Sobosin S.

a világ legjobb mimikusa.

Kezdeté 8 órakor.

Naponta változó bohózat.

Szigoruan családias műsor.

Szabad hemenet. Fentartott helyek.

Számos látogatásért esd

Grünau Poldi Gárdonyi Imre

művezető igazgató Kioszk bérleje.

Ny. Ferdinand-nyomda Kolozsvárt, Tivoli-utca 3. (Bantly palota.)